

Sygn. akt VII K 267/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 czerwca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej w VII Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący - **SSR Małgorzata Makarska**

Protokolant: st. sekr. sąd. Elżbieta Romaniuk

w obecności Prokuratora: -----

po rozpoznaniu w dniu 02 czerwca 2017 roku

sprawy G. P. (1), s. S. i A. z domu P., urodzonego w dniu (...) w B.;

oskarżonego o to, że: w okresie od grudnia 2014r. brak bliższej daty do 14 listopada 2016r., gm. B., woj. (...) uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy obowiązku opieki i łóżenia na utrzymanie małoletnich J. i M. P., przez co naraził ich na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych,

to jest o czyn z **art. 209 § 1 k.k.**;

G. P. (1) uznaje za winnego tego, że w okresie od grudnia 2014r. do 14 listopada 2016r. w B., woj. (...), uporczywie uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego wobec małoletnich J. i M. P. określonego co do wysokości orzeczeniem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej wydanym w sprawie III Rc 806/10 z dnia 30 grudnia 2010r., przez co naraził ich na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, to jest popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 209 § 1a k.k. i na podstawie art. 209 § 1a k.k. wymierza mu karę 8 (osiem) miesięcy pozbawienia wolności; zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

G. P. (1) pozostawał w związku konkubenckim z E. C. (wcześniej P.). Z tego związku ma dwoje dzieci: 8-letnią J. oraz 7-letniego M.. W 2000 r. G. P. (1) i E. C. rozstali się i od tego czasu dziećmi zajmuje się ich matka, zaś ojciec nie wykazuje żadnego zainteresowania ich opieką i wychowaniem. Nie utrzymuje też z nimi kontaktu.

Z uwagi na niewywiązywanie się przez oskarżonego z ciążącego na nim obowiązku łóżenia na potrzeby dzieci dnia 20 grudnia 2010r. Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej wyrokiem w sprawie o sygn. akt III Rc 806/10 zasądził od oskarżonego na rzecz małoletnich dzieci J. P. i M. P. alimenty w kwocie po 350 zł płatne z góry do rąk matki do dnia 20-go każdego miesiąca poczynając od 21 grudnia 2010 r.

(zeznania A. C. k.45v, 92, wyrok Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 30 grudnia 2010r., III RC 806/10 k.25, 26)

Postępowanie egzekucyjne wszczęte przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białej Podlaskiej dnia 27 stycznia 2011r. na podstawie ww. tytułu wykonawczego obejmujące świadczenia na rzecz J. P. i M. P. było całkowicie bezskuteczne z powodu braku ruchomości podlegających zajęciu oraz stałych źródeł dochodu.

(zeznania A. C. k.45v, 92, informacja od komornika k.23, 24)

W związku z tym, że G. P. (1) nie wywiązywał się w żaden inny sposób ze swego obowiązku łóżenia na rzecz dzieci, a egzekucja świadczeń była nieskuteczna, od kwietnia 2011r. świadczenia na rzecz J. P. i M. P. wypłacane były z funduszu

alimentacyjnego. W okresie od 1 października 2015r. do 30 września 2017r. wypłacał je Gminny Ośrodek Pomocy (...) w B..

(zeznania A. C. k.45v, 92, decyzja (...) k.2, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, wezwanie na wywiad alimentacyjny k. 3-4, informacja k.7, 8, 17,dezyzja Prezydenta Miasta B. k.9,10, informacja UP k.19)

A. C.pozza alimentami z funduszu korzysta w programu 500+ na oboje dzieci, pobiera zasiłek rodzinny w kwocie 200 zł oraz dodatek w kwocie 80 zł. G. P. (1) nie wpłaca przyznanych jego dzieciom kwot alimentów w wyniku czego naraża je na niemożność zaspokojenia podstawowych potrze życiowych.

(zeznania A. C. k.45v, 92)

Oskarżony G. P. (1) jest kawalerem. Nie posiada wyuczonego zawodu i pracuje jako pracownik fizyczny z dochodem ok 1200 zł. Nie posiada majątku. od 15 listopada 2011r. przebywa w Zakładzie Karnym. Wcześniejsze jego pobyty obejmowały okresy kilkumiesięczne. Ostatni pobyt trwał od 23 października 2012r. do 16 października 2014r. G. P. (1) był wielokrotnie karany m.in. za przestępstwa z art. 190 § 1 kk, 278 § 1 kk, 178a § 4 kk, 291 kk oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie (...) za czyn z art. 209 § 1 kk, gdzie orzeczono wobec niego karę w rozmiarze roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w rozmiarze 3 lat, której wykonania nie zarządzono.

(informacja k.41, informacja z NOE-SAD k.51,53 wyrok Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 5 grudnia 2017r. w sprawie (...) k. 47, z dnia 10 stycznia 2012r. w sprawie sygn.. akt (...) k.48-49, z dnia 3 marca 2011r. w sprawie sygn.. akt(...) k.50,wyrok łączny z dnia 21 kwietnia 2009r. sygn. akt (...) k.52-53,dane o osobie k. 62, dane o karalności k.79-81)

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o wymienione wyżej dowody.

Oskarżony G. P. (1) zarówno w postępowaniu przygotowawczym jak i przed sądem przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu (k.91v, 61). Odmówił składania wyjaśnień.

W ocenie sądu wyjaśnienie oskarżonego przyznającego się do winy jest wiarygodne. Fakt uporczywego uchylania się od wykonywania nałożonego na niego obowiązku alimentacyjnego potwierdzają zarówno zeznania A. C. jak zebrane w sprawie dowody. Oświadczenie oskarżonego co do przyznanego przez niego faktu, iż w okresie objętym zarzutem niełożył na utrzymanie swoich dzieci, jest stanowcze, jednobrzmiące i konsekwentne, poza tym składane po zapewnieniu, iż zarzut jest dla niego zrozumiały.

Sąd uznał zeznania świadka A. C. za wiarygodne w całości (k.92, 47v). Są one szczerze i przekonujące, a pokrywają się z załączonymi do sprawy dokumentami oraz w istocie z wyjaśnieniami samego oskarżonego. Podkreślić należy, że brak jest dowodu na to, że istnieje konflikt pomiędzy świadkiem a oskarżonym, poza tym A. C. zeznawała pouczona o obowiązku mówienia prawdy i konsekwencjach grożących za składanie fałszywych zeznań, nadto jej relacja została pozytywnie zweryfikowana uznanymi za rzetelne dowodami nieosobowymi, a więc brak jest podstaw by jej nie wierzyć.

Nie budzą zastrzeżeń Sądu dowody z dokumentów w postaci: wyroku Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 30 grudnia 2010r., III RC 806/10 (k.25,26), informacji od komornika (k.23, 24), decyzji (...)u (k.2, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36), wezwania na wywiad alimentacyjny (k. 3-4), informacji (k.7, 8, 17), decyzja Prezydenta Miasta B. (k.9,10), informacji UP (k.19), informacji (k.41), informacji z NOE-SAD (k.51,53), wyroku Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 5 grudnia 2017r. w sprawie (...) (k. 47), z dnia 10 stycznia 2012r. w sprawie sygn. akt (...) (k.48-49), z dnia 3 marca 2011r. w sprawie sygn. akt II K 806/10 (k.50), wyroku łącznego z dnia 21 kwietnia 2009r. sygn. akt (...) (k.52-53), danych o osobie (k.62), danych o karalności (k.79-81), których zgodność z prawdą w toku postępowania nie była kwestionowana przez oskarżonego, ponadto stwierdzają okoliczności, którym oskarżony nie zaprzeczał.

W rezultacie poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych i dokonanej przez Sąd oceny materiału dowodowego Sąd uznał oskarżonego G. P. (1) za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, to jest tego, że w okresie od grudnia

2014r. do 14 listopada 2016r. w B., woj. (...), uporczywie uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego wobec małoletnich J. i M. P. określonego co do wysokości orzeczeniem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej wydanym w sprawie III Rc 806/10 z dnia 30 grudnia 2010r., przez co naraził ich na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, to jest przestępstwa z art. 209 § 1a kk.

Sąd, w związku z nowelizacją kodeksu karnego (ustawa z dnia 23 marca 2017r., Dz.U. 2017, poz 952) zmienił przyjętą przez oskarżyciela publicznego kwalifikację prawną czynu uznając, iż przestępstwo zarzucane i przypisane oskarżonemu wyczerpało ustawowe znamiona art. 209 § 1a kk i dokonał modyfikacji opisu czynu uwzględniając znowelizowaną treść art. 209 kk. W niniejszej sprawie Sąd, mając na uwadze treść art. 4 § 1 kk, był zobligowany rozważyć, które brzmienie kodeksu karnego jest względniejsze dla oskarżonego. Sąd zauważył, że ustawowe zagrożenie jest tożsame, a ograniczony zakres znamion sprawia, iż względniejszy dla oskarżonego jest kodeks karny w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania.

G. P. (1) swoim zachowaniem zrealizował wszystkie ustawowe znamiona przestępstwa z art. 209 § 1 kk. Ciężył na nim obowiązek alimentacyjny wobec córki J. i syna M. określony co do wysokości orzeczeniem sądowym tj. wyrokiem Sadu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 20 grudnia 2010r. W okresie objętym zarzutem tj. od grudnia 2014r. do 14 listopada 2016r., po opuszczeniu i przed ponownym osadzeniem w Zakładzie Karnym, G. P. (1) był zdrowy i zdolny do podjęcia pracy zarobkowej. Z całą świadomością konieczności wywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego nie łożył na swoje dzieci, a więc popełnił przestępstwo umyślnie.

Uporczywe uchylanie się, o jakim mowa w art. 209 § 1 k.k. zachodzi – jak stwierdza SN – wtedy, gdy sprawca mając obiektywną możliwość wykonania obowiązku alimentacyjnego nie dopełnia go ze złej woli, przy czym jest to postępowanie długotrwałe (np. wstrzymanie się z zapłatą kolejnych rat alimentacyjnych co najmniej przez 3 miesiące lub płacenie ich nieregularnie albo w kwotach znacznie niższych od należnych) nacechowane chęcią postawienia na swoim (OSNKW 86/1976). W okresie objętym zarzutem oskarżony był w stanie spełniać ciężący na nim obowiązek czemu jednak z własnej winy nie sprostał.

Zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych oznacza z kolei dostarczanie środków koniecznych nie tylko do utrzymania się, ale również do uzyskania niezbędnego wykształcenia i korzystania z dóbr kulturalnych (OSNKW 86/1976), przy czym fakt zaspokojenia tych potrzeb kosztem znacznego wysiłku osoby współzobowiązanej do alimentacji albo przez inne osoby nie wyłącza znamion przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. Ujawniona w toku postępowania dowodowa sytuacja materialna matki małoletnich dzieci A. C. prowadzi wprost do wniosku, że w wyniku postępowania oskarżonego dzieci oskarżonego zostały narażone na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

W sprawie niniejszej oczywistą jest również możliwość przypisania G. P. (1) winy, tj. skutecznego przedstawienia zarzutu z powodu zachowania sprzecznego z prawem, w warunkach, w których możliwe było zachowanie zgodne z normą sankcjonowaną. Oskarżony jest bowiem osobą dorosłą i znajdował się normalnej sytuacji motywacyjnej, w której nie występowała żadna z okoliczności wyłączających winę.

Wymierzając oskarżonemu G. P. (1) karę Sąd uwzględnił przede wszystkim dyrektywy sądowego wymiaru kary określone w art. 53 kk. Oceniając zachowanie oskarżonego w ramach dyrektyw sądowego wymiaru kary, Sąd doszedł do przekonania, że zarówno wina, jak i stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego są znaczne, o czym świadczy fakt, że G. P. (1) świadomie naraził swoje dzieci i żonę na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, mimo, iż jako ojciec był do tego zobowiązany, albowiem przestępstwo z art. 209 § 1a kk należy do grona przestępstw umyślnych, które popełnione mogą być tylko w zamiarze bezpośrednim. Przestępstwem tym G. P. (1) godził w jedne z najważniejszych dóbr, a mianowicie w rodzinę i instytucję opieki, na straży których stoi zarówno Konstytucja RP, jak również międzynarodowe konwencje, których Rzeczpospolita Polska jest stroną. Wymierzając oskarżonemu karę za popełniony występki, Sąd biorąc pod rozwagę oprócz powyższych okoliczności obciążających, zwłaszcza zaś fakt, iż oskarżony nie interesował się dziećmi i żoną, nie łożył na ich utrzymanie, cały ciężar w tym zakresie przerzucając na

matkę dzieci, także to, iż oskarżony był w przeszłości raz karany sądownie za przestępstwo podobne tj. czyn z art.209 § 1 k.k., a także fakt, iż przypisane oskarżonemu przestępstwo narusza dobro małoletnich dzieci.

Sąd stanął na stanowisku, iż zasadnym jest wymierzenie oskarżonemu kary 8 miesięcy pozbawienia wolności. Za takim wymiarem kary przemawia nie tylko odniesienie do granic ustawowego zagrożenia przewidzianego dla tego rodzaju przestępstwa (do 2 lat pozbawienia wolności), ale i analiza charakteru i okoliczności czynu, w tym jego czasokres (dwa lata), rodzaj dóbr w które godził oraz właściwości i warunki osobiste sprawcy w tym jego postawa w toku postępowania. Z uwagi na treść art. 69 § 1 kk, nie istniała możliwość rozważenia kwestii zastosowania wobec niego instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary.

Jakkolwiek art. 37a kk dawał sądowi możliwość wymierzenia oskarżonemu kary grzywny a nawet ograniczenia wolności to sąd uznał takie rozstrzygnięcie za nietrafne i niewystarczające. Oskarżony wszak w pierwszej kolejności posiadane środki finansowe winien przeznaczać na utrzymanie swoich dzieci, a po drugie za takie samo przestępstwo wymierzono mu uprzednio karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W opinii Sądu jedynie kara określona wyrokiem spełni wobec oskarżonego funkcję zapobiegawczą – wychowawczą, a także zadania w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa poprzez umocnienie zarówno u niego samego, jak i w środowisku, w którym żyje, przekonania o nieopłacalności popełniania przestępstw.

Orzeczenie o kosztach zgodne jest z brzmieniem art. 624 kpk. Zważywszy bowiem na orzeczoną izolację oskarżonego oraz brak majątku i zobowiązania alimentacyjne, Sąd uznał za zasadne, odstąpienie od zasądzania od niego zarówno opłaty jak i zwrotu wydatków wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w wyroku.